

Súd: Okresný súd Bratislava III
Spisová značka: 63Cpr/1/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1321200137
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Mésarošová
ECLI: ECLI:SK:OSBA3:2023:1321200137.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava III, v konaní pred sudkyňou JUDr. Martinou Mésarošovou, v spore žalobcov: 1/ P. E., narodený X. X. XXXX, trvale pobytom U. G. XXX, XXX XX G. a 2/ W. I., narodený XX. X. XXXX, trvale pobytom U. G. XXX, XXX XX G., obaja zastúpení: Advokátska kancelária JUDr. Jakub Mandelík, s. r. o., so sídlom Záhradnícka 51, 821 08 Bratislava, IČO: 47 234 318, proti žalovanému: Zoltán Sárközi - BIVEX so sídlom Töböréte 231, 929 01 Kútniky, IČO: 44 639 635, zastúpený: Advokátska kancelária Ivan Syrový, s. r. o., so sídlom Kadnárova 83, 831 06 Bratislava, IČO: 47 232 765, o určenie rozsahu zodpovednosti zamestnávateľa za pracovný úraz, takto

rozhodol:

I. Súd u r č u j e, že úraz, ktorý utrpel žalobca 1/ ako zamestnanec dňa 1. 3. 2018 na M. H. Č.. X X. V., v pracovnom pomere u žalovaného zamestnávateľa pri plnení pracovných úloh, je pracovným úrazom v rozsahu 100 % zodpovednosti zamestnávateľa.

II. Súd u r č u j e, že úraz, ktorý utrpel žalobca 2/ ako zamestnanec dňa 1. 3. 2018 na M. H. Č.. X X. V., v pracovnom pomere u žalovaného zamestnávateľa pri plnení pracovných úloh, je pracovným úrazom v rozsahu 100 % zodpovednosti zamestnávateľa.

III. Žalobcovi 1/ p r i z n á v a voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, po právoplatnosti tohto rozsudku.

IV. Žalobcovi 2/ p r i z n á v a voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobcovia 1/ a 2/ sa žalobou zo 7. 1. 2021, doručenu Okresnému súdu Bratislava III 8. 1. 2021, domáhali voči žalovanému určenia, že úraz, ktorý žalobca 1/ a žalobca 2/ utrpeli 1. 3. 2018 v čase približne okolo 16.18 hod. na M. H. Č.. X X. V. je pracovný úraz, za ktorý zodpovedá žalovaný v rozsahu 100 %, ako aj náhrady trov konania. Eventuálne žalobcovia žiadali pre prípad, ak súd dospeje k záveru, že úraz, ktorý utrpeli, nie je pracovným úrazom, aby súd uložil žalovanému (i) povinnosť zaplatiť žalobcovi 1/ titulom základného bodového ohodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia sumu 53.386,- EUR a (ii) povinnosť zaplatiť žalobcovi 2/ titulom základného bodového ohodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia sumu 32.105,- EUR.

2. Žalobu skutkovo odôvodnili tým, že 1. 3. 2018 došlo v čase približne o 16.18 hod. na M. H. Č.. X X. V. k pracovnému úrazu pri plnení pracovných úloh žalobcami pre žalovaného, ako ich zamestnávateľa, na tom základe, že pri pomocných prácach vykonávaných žalobcami na demontáži starého výťahu sa odtrhol úchyt pripevnený k stropu výťahovej kabíny, dôsledkom čoho došlo k pádu kabíny z 3. nadzemného podlažia spolu so žalobcami. Žalobcovia boli v tom čase zamestnancami žalovaného na

základe dohody o vykonaní práce, pričom vykonávali pomocné práce pri demontáži výťahu v V. na M. H. Č.. X, v zmysle pokynov žalovaného. V dôsledku pádu žalobcovia utrpeli závažné poranenia, boli ústavne hospitalizovaní a museli sa podrobiť náročnej a bolestivej liečbe. Žalovaný v tom čase vykonával stavebné práce pre spoločnosť BIVEX, s. r. o. na základe objednávky. Žalovaný zrealizoval zavesenie kabíny bez žalobcov tak, že sa odstránil brzdomý systém a následne výťahovú kabínu pripevnil oceľovým lanom s úväzkom v oku prostrednej výstuhy stropu kabíny, čo bolo v rozpore s bezpečnostným postupom. Podľa záveru znaleckého posudku Kriminalistického a expertízneho ústavu PZ v Bratislave, č. P.-M.-W.-V. XXXX/XXXX, príčinou pádu výťahovej kabíny bolo jej nesprávne a nedovolené zavesenie za prostrednú výstuhu stropu kabíny, ktorej úlohou malo byť len držať tvarovú stabilitu stropu kabíny a nie prenášať celú hmotnosť kabíny aj s prepravným bremenom. Vo veci úrazu sa uskutočnilo trestné konanie voči žalovanému, ktoré sa právoplatne skončilo rozsudkom Okresného súdu Bratislava II z 18. 8. 2020, sp. zn. 3T/23/2020. V rozsudku sa konštatovalo, že úraz žalobcov z 1. 3. 2018 sa stal pri plnení ich pracovných úloh, za čo zodpovedá zamestnávateľ, a preto bol odsúdený zo spáchania neobstaranostného prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov. Žalovaný dlhodobo odmieta uznať, že skutočnosť, ktorá sa stala žalobcom, je pracovný úraz a zaevidoval ho ako iný úraz. Žalovaný listom zo 17. 5. 2019 odmietol u žalobcu 1/ uznať pred Sociálnou poisťovňou, pobočka Dunajská Streda, že udalosť je pracovným úrazom. Listom adresovaným Sociálnej poisťovni, pobočka Dunajská Streda z 15. 10. 2020, zase žalovaný oznámil, že nepreklasifikoval úraz u žalobcu 1/ z iného na pracovný. Na základe uvedených listov Sociálna poisťovňa, pobočka Dunajská Streda rozhodnutiami z 1. 12. 2020, č. XXXXX-X/XXXX-Y. R. Č.. XXXXX-XX/XXXX-Y., ako aj rozhodnutiami zo 7. 12. 2020, č. XXXX-XX/XXXX-Y. R. Č.. XXXX-XX/XXXX-Y., odmietla poskytnúť úrazové dávky žalobcom. Žalovaný za vzniknutú situáciu nesie zodpovednosť nie len v občianskoprávnej rovine, ale na základe rozsudku Okresného súdu Bratislava II aj v trestnoprávnej rovine. Žalobcovia poukázali na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 28. 1. 2014, sp. zn. 14CoPr/4/2013. Na základe skutkového stavu vzniknuté poškodenie zdravia žalobcov spĺňa všetky atribúty definície pracovného úrazu podľa § 195 ods. 2 Zákonníka práce. Žalobcovia v dôsledku úrazu utrpeli závažné poranenia, ktoré si vyžadovali hospitalizáciu a náročnú liečbu. Žalobca 1/ utrpel drvivé poranenie brucha, hrudníka, končatiny, zlomeniny rebier, krvácanie do hrudníka, krvácanie do osrdcovníka s pomliaždením srdca, pomliaždenie pľúc, zlomeninu lopatky, zlomeninu hrudného stavca, vnútrokľbnú zlomeninu, ako aj ďalšie poranenia. Zranenia spôsobili u žalobcu 1/ trvalé následky (napr. amputáciu končatiny), ktoré boli ohodnotené v lekárskom posudku ošetrojúceho lekára MUDr. Veselého v rozsahu 2635 bodov, čo zodpovedá sume náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 53.386,- EUR (2635 bodov x 20,26 EUR). Žalobca 2/ utrpel zranenia v dôsledku úrazu, a to zlomeninu jarmovej kosti, zlomeninu rebier, pomliaždenie pľúc, roztrhnutie pečene, zlomeninu stavca zlomeninu členkov, vnútrolebečné krvácanie a ďalšie. Zranenia spôsobili u žalobcu 2/ trvalé následky, ktoré boli ohodnotené v lekárskom posudku ošetrojúceho lekára MUDr. Rožika v rozsahu 1470 bodov, čo zodpovedá sume náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 32.105,- EUR (1470 bodov x 21,84 €). Pokiaľ súd aj napriek skutkovému stavu a skončenému trestnému konaniu dospieje k záveru, že úraz, ktorý sa stal, nie je pracovným úrazom, žalobcovia si uplatňujú nárok na náhradu škody na zdraví titulom sťaženia spoločenského uplatnenia voči žalovanému. Ďalej poukázali na čl. 36 Ústavy Slovenskej republiky, § 147 ods. 1 Zákonníka práce a § 148 ods. 1 Zákonníka práce, z ktorých žalobcom vyplýva právo na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci. Je v plnej kompetencii žalovaného ako zamestnávateľa, aby zaistil informovanosť žalobcov o všetkých predpisoch na zabezpečenie ich bezpečnosti pri práci, ako je aj v jeho plnej kompetencii prijať primerané opatrenia na minimalizovanie nebezpečenstva na pracovisku. Vzhľadom na uvedené preto možno konštatovať, že žalovaný v plnej miere zodpovedá za bezpečné pracovné prostredie, informovanosť žalobcov o predpisoch na zaistenie bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, a to tak do rozsahu informácii, ako aj do spôsobu ich podania. Žalovaný postupoval v rozpore s nevyhnutnou informovanosťou žalobcov o bezpečnostných predpisoch, ktoré sa majú na pracovisku dodržiavať, ako aj v rozpore s bezpečnostným postupom pri určovaní postupu, za čo musí niesť plnú zodpovednosť. Žalobcovia sú presvedčení, že majú na požadovanom určení naliehavý právny záujem. Naliehavý právny záujem v zmysle § 137 písm. c) CSP sa viaže na konkrétny určovací petit (to, čoho sa žalobcovia v konaní domáhajú) a súvisí s vyriešením otázky, či sa s daným určovacím petitom môže dosiahnuť odstránenie spornosti svojho práva alebo neistoty v ich právnom vzťahu. Na základe „sporného zotrvania“ žalovaného, ktorý odmieta uznať svoju výlučnú zodpovednosť a existenciu pracovného úrazu, nebudú žalobcom priznané ich legitímne nároky na úrazové dávky, ktoré by im v prípade žalovaným uznanej zodpovednosti za pracovný úraz boli vyplácané zo strany Sociálnej poisťovne. Konaním žalovaného dochádza k zásahu do majetkovej sféry žalobcov, ktorý vo významnej miere ovplyvňuje ich bežný život, pričom tento stav je

možné napraviť len prostredníctvom tohto súdneho konania a objektívnym (nie subjektívnym) určením existencie pracovného úrazu a zodpovednosti žalovaného za jeho vznik.

3. Na preukázanie svojich skutkových tvrdení žalobcovia 1/ a 2/ označili a predložili: výpis žalovaného zo živnostenského registra, oznámenie Sociálnej poisťovne, pobočka Dunajská Streda zo 14. 3. 2018 o výpise zamestnávateľov žalobcov, znalecký posudok Kriminalistického a expertízneho ústavu PZ v Bratislave, č. P.-M.- W.-V.-XXXX/XXXX, rozsudok Okresného súdu Bratislava II z 18. 8. 2020, sp. zn. 3T/23/2020, lekársky posudok MUDr. Ladislava Veselého, PhD. z 3. 4. 2019, lekársky posudok MUDr. Michala Božíka, PhD. z 24. 7. 2020, rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Dunajská Streda z 1. 12. 2020, č. XXXXX-X/XXXX-Y., rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Dunajská Streda z 1. 12. 2020, č. XXXXX-XX/XXXX-Y., rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Dunajská Streda zo 7. 12. 2020, č. XXXX-XX/XXXX-Y. a rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Dunajská Streda zo 7. 12. 2020, č. XXXX-XX/XXXX-Y..

4. Žalovaný sa vyjadril k žalobe podaním z 19. 5. 2021, v ktorom navrhol, aby súd žalobu zamietol a priznal mu nárok na náhradu trov konania. Podľa jeho vyjadrenia nemožno úplne opomenúť spoluzodpovednosť žalobcov, ako aj nerešpektovanie predpisov o ochrane bezpečnosti a zdravia pri práci. Skutočnosť, že žalobcovia nemali na sebe ochranné a istiace prostriedky považuje za významnú, nakoľko v prípade ich použitia by poškodení zostali uchytení na bezpečnostných úchytoch a je viac než pravdepodobné, že by k zraneniam buď nedošlo vôbec, alebo by neboli natoľko závažné. K zraneniam poškodených došlo, keď si išli zafajčiť počas prestávky, pričom išli fajčiť na kabínu (namiesto toho, aby vyšli von), napriek tomu, že bez prítomnosti žalovaného sa tam nemali zdržiavať, a využili, že žalovaný odišiel počas prestávky na toaletu, ktorá bola na inom poschodí. Možno uviesť, že išlo o zjavné porušenie jednak príkazu zamestnávateľa, ako aj nerešpektovanie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Žalovaný navrhol výsluch svedka C. V., ktorý žalobcov počas kontroly stavby upozornil minimálne dvakrát, že pokiaľ si nenasadia ochranné a istiace prostriedky, pošle ich zo stavby preč. Napriek tomu, tieto ochranné prvky poškodení nepoužívali. Ochranné a istiace prostriedky zabezpečovala spoločnosť BIWEX s. r. o., Šancová 3/B, Bratislava, IČO: 35 853 531, v ktorej je svedok konateľom. Svedok taktiež žalobcov upozornil, že pokiaľ sa spúšťa výťahová kabína, tak na nej nemajú čo hľadať a oznámil im, že v tom čase si musia vystúpiť, spustiť výťahovú kabínu o poschodie nižšie a cez výťahové dvere opätovne nastúpiť na kabínu. Pán V. im taktiež ukázal miesta, kde sa majú prichytávať istiacim lanom - jednalo sa o oká na konzolách. Žalobcovia si boli dobre vedomí, že prebieha demontáž výťahu, a že tento nie je zabezpečený na riadnu prevádzku. Mal za to, že je zrejماً veľká miera spoluzodpovednosti žalovaných, ktorú si uvedomoval aj trestný súd v priebehu trestného konania a odkázal žalobcov na civilné konanie. Vzhľadom na definíciu pracovného úrazu v predmetnom prípade o pracovný úraz nepôjde, nakoľko k nemu došlo počas fajčiacej prestávky a nie pri plnení pracovných úloh, ide o tzv. iný úraz. Ako iný úraz ho kvalifikoval aj žalovaný z pozície zamestnávateľa. V týchto intenciách je žiaduce zvýrazniť rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 14. 3. 2017, sp. zn. ISžo/74/2015, z ktorého vyplýva, že organizačná zložka Sociálnej poisťovne je pri rozhodovaní o priznaní nároku poškodeného zamestnanca na úrazovú dávku viazaná názorom, resp. mierou zodpovednosti zamestnanca na pracovnom úraze, akú určil zamestnávateľ na základe ním vykonaného šetrenia. Ďalej poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 23. 11. 2009, sp. zn. 3M Cdo/15/2008, kde NS SR konštatoval, že: „...jedným z predpokladov pre úplné zbavenie sa zodpovednosti zamestnávateľa za škodu spôsobenú pracovným úrazom je zabezpečenie znalosti právnych predpisov alebo ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, alebo pokynov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, sústavné vyžadovanie ich dodržiavania a ich sústavná kontrola. Aj keď oboznamovanie, dodržiavanie a kontrolu predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci zabezpečuje zamestnávateľ, Zákonník práce a ani iný právny predpis nevyklučuje, aby boli tieto povinnosti úplne alebo čiastočne vykonávané aj iným subjektom, ktorý má oprávnenie na výkon takejto činnosti. V konaní o náhradu škody z pracovného úrazu má žalovaný zamestnávateľ povinnosť tvrdiť a preukázať, že škoda bola spôsobená tým, že postihnutý zamestnanec svojím zavinením porušil právne predpisy alebo ostatné predpisy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, alebo pokyny na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hoci s nimi bol riadne a preukázateľne oboznámený a ich znalosť a dodržiavanie sa sústavne vyžadovalo a kontrolovalo a že porušenie týchto predpisov bolo jedinou príčinou škody.“ a na rozhodnutie NS SR z 31. 8. 2010, sp. zn. 5 Cdo 198/2009, kde NS SR uviedol, že: „O zavinené porušenie bezpečnostných predpisov, ale nepôjde v prípade, ak zamestnanec síce vykonáva určité práce v rozpore s bezpečnostnými predpismi, ale na príkaz zamestnávateľa. Zavinenie zamestnanca je tu vylúčené práve tým, že zamestnávateľ k takému postupu dal príkaz a z toho dôvodu sa

nemôže zbaviť zodpovednosti.“ Vzhľadom na uvedenú judikatúru NS SR možno uviesť, že k zraneniam žalobcov došlo počas prestávky, keď fajčili na kabíne, pričom žalovaný im výslovne zakázal sa tam zdržiavať bez jeho prítomnosti. Konali v rozpore s pokynmi zamestnávateľa (a nie na jeho príkaz), ako aj v rozpore s fundamentálnymi predpismi bezpečnosti ochrany a zdravia pri práci. Záverom zvýraznil, že obaja žalobcovia sú dlhodobo nezamestnaní, nemajú vytvorené pracovné návyky, čo vyústilo až do neuposlúchnutia pokynov žalovaného, čím mu spôsobili problémy až existenčného charakteru.

5. Žalobcovia v replike z 8. 7. 2021 uviedli, že opis žalovaného o tom, ako sa stal žalobcom úraz, ako aj o zavinení jeho vzniku, bol preskúmaný v trestnom konaní vedenom na OR PZ v Bratislave II, ČVS: D.-XXX/RV-V.-XXXX a na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 3T/23/2020. V trestnom konaní sa skúmali dve verzie - prvá tá, ktorú uvádza žalovaný. Podľa druhej verzie sa počas práce pri dohľade žalovaného zrútil výťah v momente, keď chceli žalobcovia vyjsť z výťahu počas pracovných činností. Polícia skúmala obe verzie, pričom 2. 10. 2018 vzniesla žalovanému obvinenie pre prečin ublíženia na zdraví. Prokurátor uvedené uznesenie napadol s konštatovaním, že polícia má podrobnejšie preskúmať skutkový stav a v prípade dôvodného predpokladu o zodpovednosti žalovaného uviedol, že by sa voči žalovanému malo vzniesť obvinenie pre trestný čin všeobecného ohrozenia (a to na podklade tvrdení žalovaného). Avšak po zaobstaraní dôkazov v trestnom konaní bolo žalovanému opätovne vznesené obvinenie pre prečin ublíženia na zdraví. V trestnom konaní následne prebiehalo dokazovanie a právoplatne sa skončilo rozsudkom Okresného súdu Bratislava II z 18. 8. 2020, sp. zn. 3T/23/2020, v ktorom sa konštatovalo, že úraz žalobcov z 1. 3. 2018 sa stal pri plnení ich pracovných úloh, za čo zodpovedá zamestnávateľ, a preto bol odsúdený zo spáchania nedbanlivostného prečinu ublíženia na zdraví. Identicky to ustálila aj Okresná prokuratúra Bratislava II, ktorá vo svojej obžalobe zo 4. 3. 2020 uviedla, že „(...) zamestnanci poškodení W. I. R. P. E., ktorí vykonávali v tom čase na výťahovej kabíne pomocné práce v dôsledku zrútenia výťahu (...)“ Žalovaný bol právoplatne odsúdený za to, že spôsobil žalobcom pri výkone pracovných činností - pomocné práce pri demontáži výťahu, ujmu na zdraví svojím zavinením. Pokiaľ by boli tvrdenia žalovaného založené na skutočnom stave veci, žalovaný by bol stíhaný za trestný čin všeobecného ohrozenia, ako to uviedol prokurátor. Žalovaný však bol stíhaný a odsúdený za ublíženie na zdraví žalobcom, pričom na to, aby mohol byť odsúdený za takýto trestný čin bolo nevyhnutné zodpovedať, či k pádu výťahu došlo v čase, kedy sa na ňom žalobcovia nachádzali oprávnené (vykonávali pracovné činnosti), čo sa aj stalo. V tejto súvislosti poukázali na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR z 29. 11. 2018, sp. zn. 8Cdo/82/2018. Civilné súdy v zmysle § 193 CSP sú viazané odsudzujúcim rozsudkom a všetkými podmienkami, ktoré museli byť splnené pre vydanie odsudzujúceho rozhodnutia za konkrétny trestný čin, t.j. v tomto prípade je záväzná aj podmienka, že žalovaný spôsobil žalobcom poškodenie zdravia v čase vykonávania pracovných činností, tak a ako to ustálil vyšetrovateľ, prokurátor a súd. Pokiaľ by skutočnosti nasvedčovali skutkovému stavu, ktorý udáva žalovaný, nebolo by možné žalovaného odsúdiť za trestný čin ublíženia na zdraví, lebo by absentovala príčinná súvislosť medzi zavineným protiprávnym konaním (nebezpečné pripevnenie výťahu) a následkom (poškodenie zdravia). Ak žalovaný s posúdením veci orgánmi činnými v trestnom konaní a súdom nesúhlasil, mohol využiť všetky svoje procesné práva, ktoré mu poskytuje zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov, čo ale nespravil. S návrhom vykonať výsluch svedka C. V., ktorý má potvrdiť skutočnosti prezentované žalovaným, žalobcovia nesúhlasili. Prvýkrát C. V. vypovedal v trestnom konaní 7. 3. 2018 (6 dní po udalosti) a výslovne uviedol „Čo sa týka osôb, ktoré s p. F. spolupracovali, tak k týmto sa vyjadriť neviem.“ Pri výsluchu boli svedkovi kladené aj otázky na ktoré odpovedal, a to nasledovne: „Otázka PP: Boli p. E. R. P. I. zamestnancami spoločnosti BIWEX s. r. o.? Odpoveď: Nie, tieto osoby nepoznám. Ak sa jedná o osoby, ktoré boli zranené pri páde výťahu, tak tieto osoby si zrejme zabezpečil p. F.. (...)“ Následne svedok pri ďalšej výpovedi 22. 1. 2020 (takmer dva roky od udalosti) uvádzal úplne iné skutočnosti, ktoré boli v prospech žalovaného, začal udávať, že na kabíne bol len jeden zo žalobcov a druhý bol mimo kabíny, a že minimálne dvakrát videl žalobcov ako nemali na sebe istiace a ochranné prostriedky. Ďalej svedok vypovedal, že žalobcom ukazoval miesta, kde sa majú prichytávať istiacim lanom - jednalo sa o oká na konzolách. Navrhovaný svedok pokračoval, že sa mu zdá aj zavádzajúce tvrdenia žalobcov, že ich mal žalovaný nútiť pracovať na kabíne, skôr mu príde pravdepodobná verzia, ktorú mu uviedol a od začiatku tvrdí žalovaný. Rápidna zmena výpovede navrhovaného svedka je prinajmenšom podozrivá, keď 6 dní od úrazu nevie kto sú žalobcovia a ani sa ku nim nevie vyjadriť ale po 2 rokoch si spomenie na všetky podrobnosti, ich mená, kde, kto a kedy bol, čo všetko im vysvetľoval, atď., a to pravdaže v prospech žalovaného. Dôvodom zmeny výpovede môže byť silná zaujatosť svedka, ktorý je v obchodnej spolupráci so žalovaným. V trestnom konaní vypovedalo deväť osôb, pričom žalovaný navrhuje vypočuť iba jedného svedka, ktorý je zaujatý a ostatných absolútne opomína. Žalobcovia odmietajú, aby sa vykonal výsluch žalovaným

navrhovaného svedka a navrhli tiež, aby sa pripojil celý trestný spis so všetkými výpoveďami osôb. Tento návrh je plne verifikovaný konštatovaním Krajského súdu v Bratislave v uznesení z 30. 6. 2020, sp. zn. 4Co/66/2019. Tvrdenia žalovaného, že poučoval žalobcov o tom, ako majú vykonávať práce a napriek tomu nedodržiavali jeho pokyny, nie sú pravdivé. Žalobcovia počúvali pokyny žalovaného a konali na základe jeho príkazov. Žalovaný priam absurdne obviňuje žalobcov, že oni mu svojím konaním spôsobili existenčné problémy, pričom práve žalovaný v rozpore s bezpečnostnými pravidlami vytvoril pre žalobcov nebezpečné, ba až smrteľné pracovné prostredie, a to keď odstránil brzdný systém výťahu a upevnil výťah za výstuhu stropu, ktorá ale výťah nemohla držať. Dával pokyny žalobcom, ktorí ho počúvali a keď chceli ísť ku koncu pracovnej doby domov a vyjsť z výťahu, tak padli výťahom práve vinou žalovaného, ktorý im to svojím konaním spôsobil. Práve žalovaný je ten, kto zapríčinil žalobcom existenčné problémy, keďže v dôsledku pádu utrpeli zranenia, ktoré im bránia začleniť sa do spoločnosti (napr. amputácia končatiny, viacnásobné zlomeniny rebier, stavcov, krvácanie do hlavy, atď.) Pritom nezmyselne uvádza, že trestný súd si bol vedomý spoluzodpovednosti žalobcov, a preto ich odkázal s ich nárokom na civilný súd - trestné súdy v drivej väčšine prípadov odkazujú poškodených na civilný súd, pričom sa súd žiadnym spôsobom k zodpovednosti žalobcov nevyjadroval. Rovnako divne znie citovaná časť rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 1 Sžo/74/2015, vo vyjadrení žalovaného vytrhnutá z kontextu, podľa ktorého je Sociálna poisťovňa viazaná mierou zodpovednosti zamestnávateľa za pracovný úraz na základe jeho šetrenia. Citovaný rozsudok však doplnili o podstatnú časť, ktorú žalovaný neuviedol: „Ak zamestnávateľ žalobcu, ktorý v zmysle záverov inšpektorátu práce utrpel pracovný úraz v dôsledku nedodržania predpisov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, opakovane zotrúva na svojom závere o miere zavinenia zamestnanca na pracovnom úraze a zamestnanec tento záver nespochybňuje, potom organizačná zložka Sociálnej poisťovne nie je oprávnená riešiť túto situáciu.“ Právny systém na Slovensku nie je nastavený tak, aby fungoval spôsobom čo zamestnávateľ povie, tak to platí a majú sa podľa toho všetci riadiť. Takýmto prístupom by sa šikanózne a protiústavné zredukovali práva zamestnancov. Žalobcovia ďalej poukázali na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 7CoPr/1/2020, podľa ktorého práve žalovaný musí preukazovať dôvody, ktoré ho vyvíňujú.

6. K vyjadreniu žalobcovia pripojili obžalobu zo 4. 3. 2020, výpoveď svedka C. V. zo 7. 3. 2018 a uznesenie Okresnej prokuratúry Bratislava II zo 7. 11. 2018.

7. Žalovaný v duplike z 22. 10. 2021 zotrval na svojich tvrdeniach a uviedol, že je nevyhnutné vykonať výsluch C. V.O. na pojednávaní z toho dôvodu, že 22. 1. 2020 uviedol podstatné skutočnosti týkajúce sa spoluzodpovednosti žalobcov na predmetnom skutku. Žalobcovia síce poukazujú na výpoveď zo 7. 3. 2018, avšak v prvom rade ide o výpoveď z pred vznesenia obvinenia, tzn. ide o procesne nepoužiteľný dôkaz a na skutočnosti v nej uvedené nie je možné prihliadať a v druhom rade je nutné uviesť, že svedok počas daného výsluchu odpovedal len na povereným príslušníkom položené otázky. Poverený príslušník sa nedopytoval svedka na dodržiavanie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci na prácach s výťahom. V nasledujúcej výpovedi, t. j. 22. 1. 2020 už boli položené iné otázky a taktiež svedok vedel viac súvislostí o skutku (prvá výpoveď bola len 6 dní po skutku), t. j. vedel, ktoré skutočnosti sú podstatné pre prejednávanú vec a tie sa rozhodol uviesť. Zároveň navrhol pripojiť trestný spis, sp. zn. 3T/23/2020. Nestotožnil sa s tým, že žalobcovia porovnávajú výpoveď svedka z pred vznesením obvinenia a po vznesení obvinenia, pričom na hlavnom pojednávaní ani nedošlo k odstráneniu rozporov, pretože neprebehlo dokazovanie vo vzťahu k vine, a teda druhá procesne relevantná a použiteľná výpoveď svedka V. sa už neuskutočnila. Žalovaný sa domnieva, že odsúdením žalovaného rozsudkom Okresného súdu Bratislava II z 18. 8. 2020 pod sp. zn. 3T/23/2020 nedošlo k tomu, že je vylúčená spoluzodpovednosť žalobcov. Súd nerozhodol o náhrade škody a s touto odkázal žalobcov na civilný proces, z čoho je zrejmé, že ani súd nemal ustálenú spoluzodpovednosť žalobcov. Vo vzťahu k ich spoluzodpovednosti sa na hlavnom pojednávaní ani nevykonávalo dokazovanie, nakoľko došlo k vyhláseniu v zmysle ustanovenia § 257 ods. 1 písm. b) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok, a teda sa súd nevysporiadal so spoluzodpovednosťou ani v odôvodnení rozsudku, nakoľko tento žiadne odôvodnenie neobsahuje s poukazom na ustanovenie § 172 ods. 2 Trestného poriadku.

8. Na prejednanie veci súd nariadil pojednávanie a vykonal dokazovanie prednesmi právneho zástupcu žalobcov, právneho zástupcu žalovaného, výsluchom žalobcov 1/ a 2/, výsluchom svedka C. V., listinnými dôkazmi predloženými stranami sporu, ako aj celým obsahom spisu, pričom zistil nasledovný skutkový a právny stav:

9. V rámci prednesu právny zástupca žalobcov zotrval na argumentácii uvedenej v žalobe a neskorších písomných podaniach a predložil výpoveď svedka C. V. z 22. 1. 2020. Právny zástupca žalobcov v priebehu konania poukázal na vyjadrenie Okresného úradu Dunajská Streda, odbor živnostenského podnikania, z ktorého vyplýva, že žalovaný nemal podnikateľské oprávnenie na realizáciu demontáže alebo údržby výťahu. Žalovaný mal živnosť na prípravné práce k realizácii stavby a na demontáž výťahu je potrebná živnosť, montáž, rekonštrukcia a údržba vyhradených technických zariadení.

10. Právny zástupca žalovaného rovnako zotrval na svojej pôvodnej argumentácii.

11. Z výsluchu žalobcu 2/ súd zistil, že pracovali vo výťahu, p. F. im povedal, že musia ďalej pokračovať v práci, potom niekto stlačil gombík a výťah spadol. Veľa toho si nepamätá, pretože upadol do kómy. Na otázku právneho zástupcu žalovaného, či si pamätá, kde sa v tom čase nachádzal žalobca 1/, odpovedal, že pracoval s ním vo výťahu.

12. Z výsluchu žalobcu 1/ súd zistil, že so žalobcom 2/ vyrezávali koľajnice, stáli na kabínke, nie vo výťahu. Železá, ktoré vyrezávali, púšťali do kabínky a pred fajrontom, bolo okolo pol piatej, museli pozametať a zabetónovať výťah. P. F. ich nepustil von, museli to vyrezať. Žalobca 1/ ďalej popísal, že si dal dole karbošku, zabezpečovacie pásy a potom p. F. povedal: „musíte vyrezať bočné koľajnice“ a následne potlačil gombík a spadli. On iba stál medzi schodmi a čakal ich. Na otázku právneho zástupcu žalovaného, či mal vedomosť o tom, ako sa má v danej situácii správať, žalobca 1/ odpovedal: „Kto by nám to povedal, veď čo ste povedali, tak ten dotyčný tam ani nebol.“ Žalobca 1/ ozrejmil, že dotyčným myslel p. V., ktorý „prišiel iba na fajront pozrieť, koľko sme vyrezali“ a vyslovene uviedol, že iné zabezpečenie tam nebolo.

13. Z výsluchu svedka C. V. súd zistil, že je majiteľom a konateľom spoločnosti BIVEX s. r. o. a na základe zmluvy so spoločnosťou Schindler vykonávali stavebné úpravy pri modernizácii stavieb a p. F. robil subdodávateľské práce na nimi realizovaných stavbách. P. F. mal zabezpečené školenie, boli im pridelené všetky ochranné pomôcky, ide o ochranné prilby, vesty, závesy, istiace laná, popruhy a kotviacu techniku. Tento materiál zabezpečoval on a bol odovzdaný p. F. aj zamestnancom, ktorí robili pod ním. Na otázku súdu, či má svedok informáciu o zaškolení žalobcov, svedok uviedol: „Viem, že školenie prebehlo ústnou formou a tiež sme sa s chlapmi bavili o tom, že treba postupovať podľa bezpečnostných pokynov a pokynov p. F.. Rovnako na otázku právneho zástupcu žalobcov, či má svedok vedomosť o poučení žalobcov o interných predpisoch BOZP, svedok uviedol, že pre manipulačné a pomocné práce nevidí dôvod na špeciálne poučenie BOZP, na to stačí klasické poučenie BOZP. Na otázku právneho zástupcu žalovaného, či svedok ukázal žalobcom na výťahu konkrétne miesta, akým spôsobom sa majú ukotviť, svedok odpovedal, že boli na to upozornení, počas realizačných prác, keď tam bol dvakrát v ten deň na kontrole, tak boli nedostatočne kotvení, boli upovedomení, že musia byť kotvení na pevné miesto výťahovej šachty, čo bolo vždy konzola výťahu. Svedok dodal, že p. W. (žalobca 2/) sa zle kotvil a upozornil ho na to, že miesto, ktoré zvolil on na kotvenie, teda zábradlie výťahu, nie je vhodné na kotvenie a ukázal mu, aby si kotvu dal na konzolu výťahu.

14. Z dôvodu nemožnosti zapožičania trestného spisu Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 3T/23/2020 (z dôvodu, že tento bol zapožičaný inému súdu), právny zástupca žalobcov podaním z 2. 9. 2022 predložil fotokópie listín z trestného spisu Okresného súdu Bratislava II, sp. zn. 3T/23/2020, z ktorých vyplýva nasledovné:

15. Trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava II z 1. 4. 2020, sp. zn. 3T/23/2020, bol žalovaný uznaný za vinného, pretože 1. 3. 2018 v čase okolo 16.15 hod. v polyfunkčnej budove na M.L.F. H. X. V., počas vykonávania stavebných prác pre spoločnosť BIVEX s. r. o., Šancova 6568/3B, Bratislava, na základe objednávky č. XXX/XX/XXXX vykonával demontáž výťahovej kabíny osobného výťahu zn. Slovliť, pričom pri zavesení výťahovej kabíny nad voľný priestor nedodrжал bezpečnostné pokyny a technologické postupy uchytenia výťahovej kabíny, odstránil brzdný systém výťahu a následne výťahovú kabínu pripevnil oceľovým lanom a úväzom v oku prostrednej výstupy stropu kabíny, pričom podľa záverov znaleckého posudku kriminalistického a expertízneho ústavu PZ v Bratislave pod č. k. CES: P.-M.-W.-V. XXXX/XXXX vyplynulo, že úlohou výstupy stropu kabíny malo byť len držať tvarovú stabilitu stropu kabíny a nie prenášať celú hmotnosť kabíny aj s prepravovaným bremenom, následkom čoho došlo k odtrhnutiu kabíny a následnému pádu kabíny do výťahovej šachty, pričom jeho zamestnanci poškodení W. I. R. P. E., ktorí vykonávali v tom čase na výťahovej kabíne pomocné

práce v dôsledku zrútenia výťahu podľa záveru znaleckého posudku č. 17/2018 znalca z odboru zdravotníctvo-farmácia, odvetvie chirurgia a traumatológia MUDr. Rudolfa Sokola, konkrétne poškodený P. E. utrpel zranenia: polytraumu, ťažké pomliaždenie pľúc vľavo, prítomnosť krvi a voľného vzduchu v pohrudničnej dutine, prítomnosť krvi v osrdcovníku, traumatické roztrhnutie sleziny s krvácaním do dutiny brušnej, zlomeninu lopatky, blokujú zlomeninu rebier VI-x vľavo, zlomeninu priečného výbežku stavca Th 12 vľavo bez posunu, pomliaždenie mäkkých častí hrudníka II. st. otvorenú dislokovanú trieštvú zlomeninu I. st. ľavého predkolenia v dolnej tretine, pomliaždenie mäkkých častí ľavého predkolenia I st., poškodený W. I. utrpel podľa záveru znaleckého posudku č. XX/XXXX nasledovné zranenia: kombináciu zlomenín a krvácania do lebečných obalov, ťažké pomliaždenie hrudníka s krvácaním do dutiny hrudnej pomliaždenie brušnej steny a pečene viaceré tržnozmliaždené rany spočívajúce v subdurálnom krvácaní 6 mm frontálne vpravo, subarachnodiálne krvácanie, panetálne vpravo, trieštvú zlomeninu zygomaticomaxilárneho komplexu vpravo, trieštvú zlomeninu pravej maxilárnej dutiny s dislokáciou laterálnej steny, zlomeninu bázy orbity vpravo, trieštvú zlomeninu jarmového oblúka vpravo, pomliaždenie očného bulbu vpravo, trieštvú sériovú zlomeninu rebier VII-XII vpravo, krvácanie do hrudnej dutiny vpravo, pomliaždenie pečene v segmente S6, odlomenie prednej hrany tela stavca L1, zlomeninu priečných výbežkov 11-L2, otvorenú ranu líca, bimaleolámu zlomeninu s posuvom vpravo, viaceré otvorené rany, ktoré zranenia si u poškodených vyžiadali dobu liečenia, teda inému z nedbanlivosti spôsobil ťažkú ujmu na zdraví, čím spáchal nedbanlivostný prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 Trestného zákona. Podľa § 288 ods. 1 Tr. por. boli poškodení: Pavel Rigó a Emil Farkaš s nárokom na náhradu škody odkázaní na civilný proces.

16. Zo zápisnice o výsluchu svedka na OO PZ Ružinov - východ, OR PZ, odbor poriadkovej polície zo 7. 3. 2018 vyplýva: svedok C. V. na otázku povereného príslušníka PZ, či boli p. E. R. P. I. zamestnancami spoločnosti BIVEX s. r. o., odpovedal, že tieto osoby nepozná a ak ide o osoby, ktoré boli zranené pri páde výťahu, tak tieto osoby si zrejme zabezpečil p. F.. Na ďalšiu otázku, či má k uvedeným osobám certifikát o absolvovaní BOZP, svedok uviedol, že napriek tomu, že p. F. nie je ich zamestnancom, tak mu zabezpečili školenie BOZP, avšak čo sa týka ďalších osôb, k týmto sa vyjadriť nevedel.

17. Zo zápisnice o výsluchu svedka na OO PZ Ružinov - východ, OR PZ, odbor poriadkovej polície z 22. 1. 2020 vyplýva: svedok C. V. okrem iného uviedol, že v ten deň sa zúčastnil na stavbe, ale nevie či bol prítomný pri všetkých úkonoch. Pamätá si, že minimálne dvakrát, keď bol na kontrolu, videl, že p. I. R. P. E. nemali na sebe istiace a ochranné prostriedky. Na toto ich minimálne pri dvoch kontrolách upozornil a povedal im, že keď prostriedky mať nebudú, pošle ich zo stavby. Taktiež ich upozorňoval na to, že pokiaľ sa spúšťa výťahová kabína, nemajú na nej čo robiť, ukazoval im miesta, kde sa majú prichytávať istiacim lanom. Na otázku povereného príslušníka PZ, kto pracoval na kabíne výťahu, svedok uviedol, že čo si on pamätá, na kabíne bol výlučne P. R. K., W. na kabínu nechodil a odoberal odstránený materiál. Preto si nevie vysvetliť, prečo boli v čase pádu kabíny na nej obaja poškodení. Odpoveďou svedka na ďalšiu otázku povereného príslušníka PZ, či poškodení mali školenie BOZP alebo školenie zo Schindleru, bolo, že školenie zo Schindleru určite nemali, ale vie, že p. F. ich ústne poučil o BOZP a on im prízvukoval, aby dodržiavali zásady bezpečnosti pri práci.

18. Zo zápisnice o výsluchu svedka - poškodeného na OO PZ Dunajská Streda z 9. 5. 2018 vyplýva: poškodený P. E. okrem iného uviedol, že K. F. im povedal, ako budú demontovať výťahovú kabínu, on určil celý postup. Povedal im, že majú ísť hore na kabínu a tak rozoberať výťah. Nevedel, či je to štandardný postup pri rozoberaní výťahu. Ďalej na otázku povereného príslušníka PZ, či absolvoval školenia bezpečnosti pri práci vo výškach, P. E. odpovedal, že neabsolvoval školenia bezpečnosti pri práci vo výškach, lebo K. F. hovoril, že keď pôjdu na školenie, kto bude robiť, on im nezabezpečil žiadne školenie.

19. Zo zápisnice o výsluchu svedka - poškodeného na OO PZ Šamorín zo 16. 12. 2019 vyplýva: poškodený P. E. okrem iného uviedol, že istenie mali také ako mali horolezci, vedľa šachty boli úchytky a tam si vždy zacvakli istiace lano.

20. Zo zápisnice o výsluchu obvineného na OO PZ Dunajská Streda z 2. 12. 2019 vyplýva: K. F. okrem iného uviedol, že W. I. R. P. E. neboli preškolení o zásadách BoZP, počas práce používali bezpečnostné prvky, a to úväzky, aké používajú horolezci. Vtedy mali prestávku, on išiel na záchod na desiate poschodie, W. I. R. P. E. medzitým išli fajčiť do kabínky, keď skončil na záchode, vtedy počul veľký buchot. Išiel na prizemie a zistil, že došlo k pádu výťahu.

21. Žalobcovia 1/ a 2/ boli v pracovnoprávnom pomere so žalovaným na základe dohody pre podnikateľský subjekt Zoltán Sárközi - BIVEX od 1. 3. 2018, čo vyplynulo okrem iného aj z výpisu Sociálnej poisťovne, pobočky Dunajská Streda zo 7. 3. 2018.

22. Podľa výpisu zo živnostenského registra zo 7. 3. 2018 žalovaný podniká v predmete prípravné práce k realizácii stavby od 15. 1. 2017.

23. Zo znaleckého posudku ČES: P.-M.-W.-V.-XXXX/XXXX vypracovaného Kriminalistickým a expertíznym ústavom policajného zboru z 12. 4. 2018 vyplýva, že príčinou pádu kabíny výťahu bolo nesprávne a nedovolené zavesenie za prostrednú výstuhu stropu kabíny, ktorej úlohou malo byť len držať tvarovú stabilitu stropu kabíny a nie prenášať celú hmotnosť kabíny aj s prepravovaným bremenom. Pôvodné nosné trakčné laná boli z kabíny výťahu, resp. z jej nosného rámu demontované už pred udalosťou a samotné zavesenie kabíny za prostrednú bolo len provizórnym zavesením kabíny počas demontáže vodiacich kofajnic kabíny a protizávažia zo steny šachty.

24. Rozhodnutím č. XXXXX-X/XXXX-Y. z 1. 12. 2020 Sociálna poisťovňa, pobočka Dunajská Streda nepriznala žalobcovi 2/ nárok na úrazovú dávku - náhradu za bolesť na následky úrazu z 1. 3. 2018, nakoľko mu nárok na úrazovú dávku nevznikol. V odôvodnení rozhodnutia uviedla, že Sociálna poisťovňa nie je oprávnená riešiť otázky pracovnoprávneho charakteru a rozhodovať, či ide alebo nejde o pracovný úraz, prípadne priznať nárok na úrazové dávky bez relevantných podkladov. Právny zástupca poškodeného bol vyzvaný na vyjadrenie, či nároky bude riešiť súdnou cestou, t.j., či bude podaná určovací žaloba na súd.

25. Rozhodnutím č. XXXXX-XX/XXXX-Y. z 1. 12. 2020 Sociálna poisťovňa, pobočka Dunajská Streda nepriznala žalobcovi 2/ nárok na úrazovú dávku - náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia na následky úrazu z 1. 3. 2018, nakoľko mu nárok na úrazovú dávku nevznikol. V odôvodnení rozhodnutia uviedla, že Sociálna poisťovňa nie je oprávnená riešiť otázky pracovnoprávneho charakteru a rozhodovať, či ide alebo nejde o pracovný úraz, prípadne priznať nárok na úrazové dávky bez relevantných podkladov. Právny zástupca poškodeného bol vyzvaný na vyjadrenie, či nároky bude riešiť súdnou cestou, t.j., či bude podaná určovací žaloba na súd.

26. Rozhodnutím č. XXXX-XX/XXXX-Y. zo 7. 12. 2020 Sociálna poisťovňa, pobočka Dunajská Streda nepriznala žalobcovi 1/ nárok na úrazovú dávku - náhradu za bolesť na následky úrazu z 1. 3. 2018, nakoľko mu nárok na úrazovú dávku nevznikol.

27. Rozhodnutím č. XXXX-XX/XXXX-Y. zo 7. 12. 2020 Sociálna poisťovňa, pobočka Dunajská Streda nepriznala žalobcovi 1/ nárok na úrazovú dávku - náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia na následky úrazu z 1. 3. 2018, nakoľko mu nárok na úrazovú dávku nevznikol.

28. V rámci záverečnej reči právny zástupca žalobcov odkázal na svoje vyjadrenia, žiadal žalobe vyhovieť a priznať žalobcom nárok na náhradu trov konania. Dodal, že žalobcovia na vzdory povinnosti zamestnávateľa neboli riadne poučení, ak k nejakému poučeniu vôbec došlo. Uvedené vyplynulo z výpovede jediného svedka, ako aj z výpovede žalovaného. Aj keď obaja uviedli, že žalobcovia boli ústne „poučení“, avšak na otázku v akom rozsahu, sa vyjadriť nevedeli. Skutočnosť, že žalobcovia neboli riadne poučení a že práce sa neriadili zo strany zamestnávateľa v súlade s predpismi o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci vyplýva aj z faktu, že žalovaný nemal oprávnenie vykonávať demontáž výťahu - nemal potrebnú živnosť. Žalovaný riadil práce a udával pokyny žalobcom aj napriek tomu, že na to nemal potrebnú špecializáciu, aby takúto podnikateľskú činnosť vôbec sám vykonával. Zo závažných porušení povinností a zo zodpovednosti sa žalovaný snažil vyvinieť tak, že uvádzal, že žalobcovia v jeho neprítomnosti išli fajčiť na kabínu, pričom dlhodobo tvrdil, že žalobca 1/ s ním robil v kabíne a žalobca 2/ bol vonku a bral veci. Na preukázanie liberácie svojej zodpovednosti žalovaný navrhol jediný dôkaz, a to výsluch svedka. Samotný svedok však uviedol, že žalobcovia nemali problém sa zorientovať čo je ich práca a rešpektovali pokyny žalovaného. Žalovaný tvrdí, že sa to nemohlo stať tak, ako uvádzajú žalobcovia, ale iba tak, ako uvádza on, lebo žalobca 2/ mal pracovnú pozíciu mimo výťahu (nosil dole vodítka z výťahu) a nemusel sa kotviť. Lenže ním navrhovaný svedok výslovne uviedol, že práve tohto žalobcu upozorňoval, že sa na kabíne zle zakotvil a ukázal mu, kde sa má ukotviť. Rovnako vo výpovedi žalovaného vzniklo mnoho rozporov pri iných skutočnostiach, napr. v trestnom konaní a v písomných vyjadreniach žalovaný tvrdil, že žalobcovia pravidelne chodili fajčiť do kabíny.

Oproti tomu na pojednávaní zmenil svoje tvrdenia a vypovedal, že žalobcovia chodili fajčiť von ale pri pracovnom úraze išli fajčiť na výťahovú kabínu, lebo však „čo by tam robili iné“, aj keď pri tom nebol on a ani nikto iný. Žalovaný však neuviedol žiadny dôkaz, ktorý by potvrdzoval jeho verziu, ba práve naopak, jeho výpoveďou pred súdom sa preukázalo, že ním uvádzané skutkové tvrdenia o chodení fajčenia na výťah bola iba fabulácia. Voči tvrdeniu žalovaného sú tvrdenia žalobcov o tom, že v inkriminovaný moment chceli skončiť s prácou na výťahovej kabíne a vystúpiť, keď spadol výťah - ich tvrdenia nemajú síce absolútnu dôkaznú silu, ale dôkazné bremeno liberácie leží na žalovanom. Dôveryhodnosť žalobcami uvádzaných skutkových tvrdení verifikuje práve žalovaným navrhnutý svedok, kedy uviedol, že žalobcovia rešpektovali žalovaného a jeho pokyny, a že žalobca 2/ bol ukotvený vo výťahovej kabíne.

29. Právny zástupca žalovaného vo svojej záverečnej reči žiadal žalobu zamietnuť a priznať žalovanému nárok na náhradu trov konania. Poukázal na to, že žalobcovia nemali na sebe ochranné a istiace prostriedky, nakoľko v prípade ich použitia by zostali uchytení na bezpečnostných úchytoch. A je viac než pravdepodobné, že by k zraneniam buď nedošlo vôbec, alebo by neboli natoľko závažné. Žalobcovia si boli dobre vedomí, že prebieha demontáž výťahu a že tento nie je zabezpečený na riadnu prevádzku. Mal za to, že je zrejmá veľká miera spoluzodpovednosti žalobcov, pričom k ich zraneniam došlo počas prestávky, keď fajčili na kabíne a žalovaný im výslovne zakázal sa tam zdržiavať bez jeho prítomnosti. Konali tak v rozpore s pokynmi zamestnávateľa, ako aj v rozpore so základnými predpismi bezpečnosti ochrany a zdravia pri práci.

30. Podľa § 14 Zákonníka práce (ďalej len „ZP“), spory medzi zamestnancom a zamestnávateľom o nároky z pracovnoprávných vzťahov prejednávajú a rozhodujú súdy.

31. Podľa § 147 ods. 1 ZP, zamestnávateľ je v rozsahu svojej pôsobnosti povinný sústavne zaisťovať bezpečnosť a ochranu zdravia zamestnancov pri práci a na ten účel vykonávať potrebné opatrenia vrátane zabezpečovania prevencie, potrebných prostriedkov a vhodného systému na riadenie ochrany práce. Zamestnávateľ je povinný zlepšovať úroveň ochrany práce vo všetkých činnostiach a prispôsobovať úroveň ochrany práce meniacim sa skutočnostiam.

32. Podľa § 147 ods. 2 ZP, ďalšie povinnosti zamestnávateľa v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci upravuje osobitný zákon.

33. Podľa § 195 ods. 1 ZP, ak u zamestnanca došlo pri plnení pracovných úloh alebo v priamej súvislosti s ním k poškodeniu zdravia alebo k jeho smrti úrazom (pracovný úraz), zodpovedá za škodu tým vzniknutú zamestnávateľ, u ktorého bol zamestnanec v čase pracovného úrazu v pracovnom pomere.

34. Podľa § 195 ods. 2 ZP, pracovný úraz je poškodenie zdravia, ktoré bolo zamestnancovi spôsobené pri plnení pracovných úloh alebo v priamej súvislosti s ním nezávisle od jeho vôle krátkodobým, náhlým a násilným pôsobením vonkajších vplyvov.

35. Podľa § 195 ods. 3 ZP, pracovný úraz nie je úraz, ktorý zamestnanec utrpel na ceste do zamestnania a späť.

36. Podľa § 195 ods. 6 ZP, zamestnávateľ zodpovedá za škodu, aj keď dodržal povinnosti vyplývajúce z osobitných predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ak sa zodpovednosti nezbaví podľa § 196.

37. Podľa § 196 ods. 1 ZP, zamestnávateľ sa zbaví zodpovednosti celkom, ak preukáže, že jedinou príčinou škody bola skutočnosť, že

- a) škoda bola spôsobená tým, že postihnutý zamestnanec svojím zavinením porušil právne predpisy alebo ostatné predpisy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, alebo pokyny na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hoci s nimi bol riadne a preukázateľne oboznámený a ich znalosť a dodržiavanie sa sústavne vyžadovali a kontrolovali, alebo
- b) škodu si spôsobil postihnutý zamestnanec pod vplyvom alkoholu, omamných látok alebo psychotropných látok a zamestnávateľ nemohol škodu zabrániť.

38. Podľa § 196 ods. 2 ZP, zamestnávateľ sa zbaví zodpovednosti sčasti, ak preukáže, že

- a) postihnutý zamestnanec porušil svojím zavinением právne predpisy alebo ostatné predpisy, alebo pokyny na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hoci s nimi bol riadne a preukázateľne oboznámený, a že toto porušenie bolo jednou z príčin škody,
- b) jednou z príčin škody bolo, že zamestnanec bol pod vplyvom alkoholu, omamných látok alebo psychotropných látok,
- c) zamestnancovi vznikla škoda preto, že si počínal v rozpore s obvyklým spôsobom správania sa tak, že je zrejmé, že hoci neporušil právne predpisy alebo ostatné predpisy, alebo pokyny na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, alebo osobitné predpisy, konal ľahkomyselne a musel si pritom byť vzhľadom na svoju kvalifikáciu a skúsenosti vedomý, že si môže privodiť ujmu na zdraví.

39. Podľa § 196 ods. 3 ZP, ak sa zamestnávateľ zbaví zodpovednosti sčasti, určí sa časť škody, za ktorú zodpovedá zamestnanec, podľa miery jeho zavinenia. V prípade uvedenom v odseku 2 písm. c) sa zamestnancovi uhradí aspoň jedna tretina škody.

40. Podľa § 196 ods. 4 ZP, pri posudzovaní, či zamestnanec porušil právne predpisy alebo ostatné predpisy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci [odsek 1 písm. a) a odsek 2 písm. a)], alebo osobitné predpisy, nemožno sa dovoľávať len všeobecných ustanovení, podľa ktorých si má každý počínať tak, aby neohrozoval svoje zdravie a zdravie iných.

41. Podľa § 196 ods. 5 ZP, za ľahkomyselné konanie podľa odseku 2 písm. c) nemožno považovať bežnú neopatrnosť a konanie vyplývajúce z rizika práce.

42. Podľa § 220 ods. 1 ZP, plnenie pracovných úloh je výkon pracovných povinností vyplývajúcich z pracovnoprávneho vzťahu, iná činnosť vykonávaná na príkaz zamestnávateľa a činnosť, ktorá je predmetom pracovnej cesty.

43. Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZoBOZP“), zamestnávateľ je povinný uplatňovať všeobecné zásady prevencie pri vykonávaní opatrení nevyhnutných na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci vrátane zabezpečovania informácií, vzdelávania a organizácie práce a prostriedkov.

44. Podľa § 6 ods. 1 písm. c), o) a i) ZoBOZP, zamestnávateľ v záujme zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci je povinný

c) zisťovať nebezpečenstvá a ohrozenia, posudzovať riziko a vypracovať písomný dokument o posúdení rizika pri všetkých činnostiach vykonávaných zamestnancami,

o) zaraďovať zamestnancov na výkon práce so zreteľom na ich zdravotný stav, najmä na výsledok posúdenia ich zdravotnej spôsobilosti na prácu, schopnosti, na ich vek, kvalifikačné predpoklady a odbornú spôsobilosť podľa právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a nedovoliť, aby vykonávali práce, ktoré nezodpovedajú ich zdravotnému stavu, najmä výsledku posúdenia ich zdravotnej spôsobilosti na prácu, schopnostiam, na ktoré nemajú vek, kvalifikačné predpoklady a doklad o odbornej spôsobilosti podľa právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,

i) určovať bezpečné pracovné postupy.

45. Podľa § 6 ods. 4 ZoBOZP, zamestnávateľ je povinný zabezpečiť, aby zamestnanci iného zamestnávateľa a fyzické osoby, ktoré sú podnikateľmi a nie sú zamestnávateľmi, ktorí budú vykonávať práce na jeho pracoviskách a v jeho priestoroch, dostali potrebné informácie a pokyny na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci platné pre jeho pracoviská a priestory, najmä informácie podľa § 7 ods. 8 písm. a) až c). Zamestnávateľ môže dohodnúť výkon práce s fyzickou osobou, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, len ak mu táto fyzická osoba príslušným dokladom preukáže odbornú spôsobilosť potrebnú na výkon práce podľa právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

46. Podľa § 7 ods. 1 ZoBOZP, zamestnávateľ je povinný pravidelne, zrozumiteľne a preukázateľne oboznamovať každého zamestnanca

a) s právnymi predpismi a ostatnými predpismi na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, so zásadami bezpečnej práce, zásadami ochrany zdravia pri práci, zásadami bezpečného správania na pracovisku a s bezpečnými pracovnými postupmi a overovať ich znalosť,

- b) s existujúcim a predvídateľným nebezpečenstvom a ohrozením, s dopadmi, ktoré môžu spôsobiť na zdraví, a s ochranou pred nimi,
- c) so zákazom vstupovať do priestoru, zdržiavať sa v priestore a vykonávať činnosti, ktoré by mohli bezprostredne ohroziť život alebo zdravie zamestnanca.

47. Podľa § 12 ods. 2 písm. a) ZoBOZP, zamestnanec je povinný

- a) dodržiavať právne predpisy a ostatné predpisy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, pokyny na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, zásady bezpečnej práce, zásady ochrany zdravia pri práci a zásady bezpečného správania na pracovisku a určené pracovné postupy, s ktorými bol riadne a preukázateľne oboznámený.

48. Podľa § 137 CSP, žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o a) splnení povinnosti, b) nároku na usporiadanie práv a povinností strán, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu, c) určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo d) určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

49. Predmetom konania je žaloba o určenie právnej skutočnosti v zmysle § 137 písm. d) CSP. Žaloba o určenie rozsahu zodpovednosti zamestnávateľa za škodu spôsobenú pracovným úrazom je žalobou sui generis, ktorú nemožno podradiť pod ustanovenie § 137 písm. c) CSP. Preto nie je potrebné, aby sa preukazoval právny záujem na tomto určení. Uvedený právny názor vyplýva z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/65/2006, ktoré bolo uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 40/2007, v ktorom Najvyšší súd okrem iného uviedol, že spor medzi zamestnancom a zamestnávateľom, ktorý rieši základ nároku poškodeného zamestnanca na jednotlivé plnenia vyplývajúce zo zodpovednosti zamestnávateľa za škodu spôsobenú pracovným úrazom alebo chorobou z povolania treba považovať aj naďalej za spor vyplývajúci z pracovno-právneho vzťahu, ktorý rieši súd v občianskom súdnom konaní. V odôvodnení uvedeného rozsudku Najvyšší súd SR konštatoval, že i keď si Sociálna poisťovňa pri rozhodovaní v dávkových veciach v zmysle § 198 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. môže sama urobiť úsudok o niektorej predbežnej otázke (teda aj pokiaľ ide o určenie rozsahu zodpovednosti zamestnávateľa za škodu vzniknutú pracovným úrazom), nie je oprávnená samostatným rozhodnutím odstrániť spornosť týkajúcu sa rozsahu zodpovednosti zamestnávateľa za škodu ním spôsobenú. Rozhodnúť o tejto spornej otázke môže len súd v občianskom súdnom konaní. Jeho rozhodnutím je potom Sociálna poisťovňa viazaná. To znamená, že aj v predmetnej právnej veci s tými istými procesnými stranami a predmetom sporu doposiaľ o spornom nároku nerozhodol súd, pričom rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ktoré sa týka nároku žalobcov a právna kvalifikácia úrazu v ňom predstavuje iba predbežnú právnu otázku, je rozhodnutím správneho orgánu (nie súdu) a rozhodnutím s iným hmotnoprávnym národom.

50. Podľa § 8 ods. 1 písm. a) zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení, pracovný úraz podľa tohto zákona je poškodenie zdravia alebo smrť fyzickej osoby spôsobené nezávisle od jej vôle krátkodobým, náhlým a násilným pôsobením vonkajších vplyvov, ktoré zamestnanec zamestnávateľa podľa § 16 utrpel pri plnení pracovných úloh alebo služobných úloh alebo v priamej súvislosti s plnením pracovných úloh alebo služobných úloh, pre plnenie pracovných úloh alebo služobných úloh a pri odvracaní škody hroziacej zamestnávateľovi.

51. Podľa § 8 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení, plnenie pracovných úloh alebo služobných úloh podľa odsekov 1 a 2 je

- a) výkon pracovných povinností vyplývajúcich z pracovného pomeru alebo služobných povinností vyplývajúcich zo štátnozamestnaneckého pomeru alebo služobného pomeru,
- b) iná činnosť vykonávaná na príkaz zamestnávateľa a
- c) činnosť, ktorá je predmetom pracovnej cesty alebo služobnej cesty.

52. Podľa bodu 5.1 vyhlášky MPSVaR č. 147/2013 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri stavebných prácach a prácach s nimi súvisiacich a podrobnosti o odbornej spôsobilosti na výkon niektorých pracovných činností (ďalej len „vyhláška“), osobné ochranné pracovné prostriedky proti pádu sa podľa účelu a spôsobu použitia pri stavebných prácach rozdeľujú na pracovné polohovacie systémy a systémy zachytenia pádu. Pracovné polohovacie systémy sú tvorené najmenej miestom ukotvenia, spojovacími prostriedkami a bezpečnostným pásom. Systémy zachytenia

pádu sú tvorené najmenej miestom ukotvenia, spojovacími prostriedkami, zariadením na tlmenie pádu a celotelovým bezpečnostným postrojom.

53. Podľa bodu 5.3. vyhlášky, osobný ochranný pracovný prostriedok proti pádu sa môže použiť len po kontrole jeho kompletnosti, schopnosti prevádzky a bezchybného stavu osobou, ktorá ho použije.

54. Podľa prvej vety bodu 5.4. vyhlášky, miesta ukotvenia osobného ochranného pracovného prostriedku proti pádu sa určujú pred jeho použitím tak, aby umožňovali jeho bezpečné upevnenie a zaistenie po celý čas činnosti osoby vykonávajúcej stavebné práce.

55. Podľa § 193 CSP, súd je viazaný rozhodnutím ústavného súdu o tom, či určitý právny predpis nie je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavným zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná. Súd je tiež viazaný rozhodnutím ústavného súdu alebo Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré sa týkajú základných ľudských práv a slobôd. Ďalej je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihnutelný podľa osobitného predpisu, a o tom, kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti.

56. Medzi stranami nebolo sporné, že žalobcovia 1/ a 2/ dňa 1. 3. 2018 vykonávali na základe dohody o vykonaní práce pre žalovaného pomocné práce pri demontáži výťahu na M. H. Č.. X X. V.. Približne o 16.18 hod. došlo k úrazu žalobcov ako zamestnancov žalovaného, keď sa odtrhol úchyt pripevnený k stropu výťahovej kabíny, dôsledkom čoho došlo k pádu kabíny z 3. nadzemného podlažia so žalobcami. Žalovaný odmietol uznať úraz ako pracovný. Sporným bolo to, či v danom prípade išlo o pracovný úraz, či sa úraz žalobcov stal pri plnení pracovných úloh, sporným bola viazanosť súdu rozhodnutím v trestnom konaní a tiež naplnenie liberačných dôvodov na strane zamestnávateľa a tiež to, či žalobcovia svojím zavinením porušili právne predpisy alebo ostatné predpisy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, keď ako tvrdil žalovaný, žalobcovia nemali na sebe ochranné a istiace prostriedky, hoci na to mali byť z jeho strany upozornení.

57. Na vznik zodpovednosti zamestnávateľa za škodu spôsobenú pracovným úrazom, ktorá má charakter objektívnej zodpovednosti, sa vyžaduje vznik ujmy, škodná udalosť a príčinná súvislosť medzi škodnou udalosťou a škodou. Ďalším predpokladom je, že ide o zamestnanca v pracovnom pomere alebo v inom právnom vzťahu, a že k pracovnému úrazu došlo pri plnení pracovných úloh alebo v priamej súvislosti s týmto plnením.

58. Zákonník práce za pracovný úraz výslovne považuje poškodenie zdravia zamestnanca spôsobené pri plnení pracovných úloh alebo v priamej súvislosti s ním nezávisle od jeho vôle, náhlym, násilným a krátkodobým pôsobením vonkajších vplyvov. Môže ísť o vplyvy mechanické, ale aj chemické a duševné. Za pracovný úraz možno považovať aj úraz, ktorý sa stal pri výkone práce alebo v priamej súvislosti s týmto výkonom následkom prírodných udalostí. Pôsobenie vonkajších vplyvov označované aj ako úrazový dej, je spravidla takou udalosťou, ktorá vyvolá u postihnutého subjektívne ťažkosti, ktoré mu nedovoľujú pokračovať v práci alebo len s určitými problémami, alebo ho dokonca z práce vyradujú. O pracovný úraz nejde, ak došlo k poškodeniu zdravia zamestnanca v čase, keď prekročil, resp. vybočil z plnenia pracovných úloh alebo činnosti, ktorá je v priamej súvislosti s plnením pracovných úloh. Skutkovo zložitou otázkou pri posudzovaní, či v danom prípade ide, alebo nejde o pracovný úraz je otázka príčinnej súvislosti medzi poškodením zdravia a úrazovým dejom. Táto príčinná súvislosť je predpokladom vzniku zodpovednosti zamestnávateľa za pracovný úraz.

59. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že k úrazu žalobcov 1/ a 2/ došlo preukázane pri plnení pracovných úloh - keď žalobcovia 1. 3. 2018 vykonávali práce pre žalovaného na základe dohody o vykonaní práce, avšak v dôsledku nesprávneho a nedovoleného zavesenia výťahovej kabíny došlo k odtrhnutiu prostrednej výstupy stropu kabíny a následnému pádu výťahovej kabíny so žalobcami vykonávajúcimi demontáž starej výťahovej inštalácie. Ako vyplynulo zo znaleckého posudku kriminalistického a expertízneho ústavu policajného zboru, odvetvia kriminalistickej defektoskopie, v čase odtrhnutia kabíny táto nebola zavesená na prevádzkových trakčných lanách, ale bola zavesená len provizórne. Demontáž výťahu vykonával žalovaný na základe objednávky od spoločnosti Biwex s. r. o.

60. Rozsudkom Okresného súdu Bratislava II, sp. zn. 3T 23/2020 z 18. 8. 2020, bol žalovaný uznaný za vinného z nedbanlivostného prečinu ublíženia na zdraví, pretože nedodržel bezpečnostné pokyny a technologické postupy uchytenia výťahovej kabíny, odstránil brzdny systém výťahu a následne výťahovú kabínu pripevnil oceľovým lanom a úväzom v oku prostrednej výstupy stropu kabíny, pričom podľa záverov znaleckého posudku vyplynulo, že úlohou výstupy stropu kabíny malo byť len držať tvarovú stabilitu stropu kabíny a nie prenášať celú hmotnosť kabíny aj s prepravovaným bremenom, následkom čoho došlo k odtrhnutiu kabíny a následnému pádu kabíny do výťahovej šachty, pričom jeho zamestnanci, poškodení W. I. R. P. E., ktorí vykonávali v tom čase na výťahovej kabíne pomocné práce v dôsledku zrútenia výťahu podľa záveru znaleckého posudku utrpeli zranenia.

61. V rozhodovacej praxi Najvyššieho súdu SR bola ustálená otázka rozsahu viazanosti civilného súdu trestným rozsudkom, a to nielen pokiaľ ide o výšku škody, ale aj pokiaľ ide o vznik, resp. spôsobenie škody ako základného predpokladu zodpovednosti za škodu, t. j. súd rozhodujúci v civilnom konaní o náhrade škody spôsobenej trestným činom, je viazaný právoplatným odsudzujúcim rozsudkom trestného súdu (jeho výrokovou časťou), a to vo vzťahu ku všetkým skutočnostiam, ktoré boli podmienkou odsúdenia páchatel'a za tento trestný čin (napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 2Cz 16/1992 z 29. 4. 1992 uverejnený v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 35/1993; uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 17. 5. 2012, 1Obdo/41/2011; rozsudok Najvyššieho súdu SR z 29. 6. 2016, sp. zn. 3Obo/18/2015; uznesenie Najvyššieho súdu SR, z 29. 11. 2018, sp. zn. 8Cdo 82/2018. Uvedená ustálená prax dovolacieho súdu bola aprobovaná aj rozhodnutiami Ústavného súdu SR (nález Ústavného súdu SR z 23. 11. 2011, sp. zn. I. ÚS 269/2011-55; nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 507/2013 z 24. 4. 2014).

62. Súd je teda povinný z výroku trestného rozsudku o vine vychádzať ako z celku a brať do úvahy jeho právnu aj skutkovú časť; rozsah tejto viazanosti je daný tým, do akej miery sú znaky skutkovej podstaty trestného činu zároveň významnými okolnosťami pre rozhodnutie civilného súdu o uplatnenom nároku (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 223/2016 uverejnený v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 12/2017). K rovnakému záveru dospela aj súčasná rozhodovacia prax (porovnaj uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 31. 1. 2020, sp. zn. 16Co/45/2019), v zmysle ktorej je civilný súd v konaní o náhradu škody viazaný výrokom právoplatného odsudzujúceho rozsudku, ktorého výrok obsahuje právnu časť a skutkovú časť (§ 163 ods. 3 Trestného poriadku). Z výroku o vine treba vždy vychádzať ako z celku a brať do úvahy jeho právnu aj jeho skutkovú časť nakoľko práve skutková časť výroku rieši naplnenie znakov skutkovej podstaty trestného činu konkrétnym konaním páchatel'a (porovnaj R 22/1979).

63. K úrazu žalobcov 1/ a 2/ došlo nezávisle od ich vôle, krátkodobým, náhlým a násilným pôsobením vonkajších vplyvov pri plnení pracovných úloh, ktoré spočívali v rozoberaní, vyrezávaní koľajníc, dôsledkom zrútenia výťahu, ktorého demontáž vykonávali, pričom výťahovú kabínu pripevnil žalovaný tak, že pri tom nedodržel bezpečnostné pokyny a technologické postupy uchytenia oceľovým lanom a úväzom v oku prostrednej výstupy stropu kabíny, za čo bol uznaný vinným z prečinu ublíženia na zdraví rozsudkom Okresného súdu Bratislava II, sp. zn. 3T/23/2020. Čo sa týka námietky žalovaného, podľa ktorej má ísť o iný úraz, keďže žalobcovia v danom čase išli fajčiť na kabínu, uvedené tvrdenie nebolo zo strany žalovaného ničím preukázané a dôkazne podporené. Navyše takéto tvrdenie odporuje tvrdeniu žalobcu 1/, podľa vyjadrenia ktorého žalobcovia v danom čase už chceli ukončiť práce a opustiť výťah, pričom bol to práve žalovaný, ktorý trval na dokončení prác.

64. Z dokazovania tiež vyplynulo, že žalobcovia v čase, keď sa im stal úraz, plnili si pracovné povinnosti u zamestnávateľa, a teda úraz je tak u žalobcu 1/ ako aj u žalobcu 2/ úrazom pracovným. Zodpovednosť za pracovný úraz je zodpovednosťou objektívnou, t. j. zodpovednosťou za stav, že sa pracovný úraz udial. Zamestnávateľ sa preto nemôže zbaviť zodpovednosti s poukazom na skutočnosť, že pracovný úraz nezavinil, ale môže sa zbavovať zodpovednosti s poukazom na skutočnosť, že k úrazu došlo úplne alebo čiastočne zavinením poškodeného zamestnanca.

65. Zákonník práce v ustanovení § 196 taxatívne vymenúva liberačné dôvody, preukázaním ktorých sa môže zamestnávateľ úplne alebo čiastočne zbaviť svojej zodpovednosti za škodu na zdraví zamestnanca založenej na objektívnom princípe. Ustanovenie § 196 ods. 1 ZP definuje liberačné dôvody pre úplné zbavenie sa zodpovednosti zamestnávateľa a ustanovenie § 196 ods. 2 ZP vyjadruje predpoklady na čiastočné zbavenie sa zodpovednosti zamestnávateľa. Nositeľom dôkazného bremena,

pokiaľ ide o preukázanie splnenia všetkých predpokladov pre uplatnenie liberačného dôvodu, je zamestnávateľ.

66. V prípade liberačného dôvodu podľa § 196 ods. 1 písm. a) ZP, musí zamestnávateľ preukázať, že (i) postihnutý zamestnanec svojím konaním porušil právne predpisy alebo ostatné predpisy na zaistenie BOZP, alebo pokyny na zaistenie BOZP s ktorými bol zamestnanec riadne a preukázateľne oboznámený, pričom v prípade porušenia pokynov na zaistenie BOZP musí zamestnávateľ preukázať, že také pokyny boli zamestnancovi riadne uložené, (ii) postihnutý zamestnanec zavinil porušenie uvedených povinností, minimálne svojou nebanalnosťou, spočívajúcou vo vedomosti zamestnanca alebo objektívne očakávaného predpokladu vedomosti vzhľadom na osobné pomery zamestnanca, že svojím konaním porušuje určitý právny predpis, alebo pokyn s tým, že zamestnanec sa bez primeraných dôvodov spoliehal na to, že jeho konanie zostane bez následkov, pričom zamestnávateľ sa nemôže zbaviť zodpovednosti len tým, že zamestnanec porušil bezpečnostný predpis, ale musí ísť o zavinené porušenie predpisov o BOZP, ktoré bolo v príčinnej súvislosti s poškodením zdravia, (iii) zamestnávateľ sústavne vyžadoval a kontroloval znalosť a dodržiavanie povinností, ktoré zamestnanec porušil a napokon (iv) existuje priama príčinná súvislosť medzi porušením povinností podľa písm. a) a vznikom ujmy na zdraví zamestnanca. Na dosiahnutie úplnej liberácie je zamestnávateľ povinný preukázať, že konanie zamestnanca bolo jedinou a priamou príčinou ujmy na zdraví, t. j. pracovného úrazu, teda že ujma na zdraví nebola ovplyvnená žiadnou inou okolnosťou, ako porušením povinností na zaistenie BOZP zo strany zamestnanca.

67. Na rozdiel od ods. 1 cit. ustanovenia, pre čiastočnú liberáciu zamestnávateľa podľa § 196 ods. 2 písm. a) ZP sa už nevyžaduje, aby zamestnávateľ preukázal, že znalosť a dodržiavanie týchto predpisov a povinností z nich vyplývajúcich neustále vyžadoval a kontroloval, ale postačí ak zamestnávateľ preukáže, že postihnutého zamestnanca s predpismi a povinnosťami z nich vyplývajúcimi riadne a preukázateľne oboznámil. Zároveň stačí, ak porušenie právnych predpisov zamestnancom bolo aspoň jednou príčinou vzniku ujmy na zdraví zamestnanca.

68. V zmysle § 196 ods. 3 ZP, za predpokladu, že sa zamestnávateľ čiastočne zbaví svojej objektívnej zodpovednosti za škodu na zdraví zamestnanca, na určenie rozsahu škody, za ktorú nesie zodpovednosť poškodený zamestnanec, je smerodajný rozsah podielu zavinenia zamestnanca na jeho ujme na zdraví. Rozhodujúcim kritériom sú potom okolnosti na strane zamestnanca. Stanovením miery zavinenia zamestnanca sa určí tá časť škody, za ktorú si bude zodpovedať sám zamestnanec, a teda nebude sa mu nahrádzať.

69. Pokiaľ ide o bezpečnostné predpisy v zmysle § 196 ZP, tento pojem je potrebné vykladať širšie a považovať za ne nielen všeobecne záväzné predpisy na zaistenie BOZP, ale aj všetky predpisy, ktoré upravujú otázky ochrany života a zdravia. Ide najmä o technické normy a rôzne špeciálne predpisy. Pokynom na zaistenie BOZP je však aj konkrétny adresný pokyn nadriadeného zamestnanca (jednému alebo viacerým zamestnancom), ktorý sa týka ochrany života a zdravia.

70. Súd v danom prípade skúmal, či žalobcovia 1/ a 2/ dostali od zamestnávateľa náležitý pokyn, ktorý im ukladal, ako si majú pri výkone práce počínať, alebo im zakazoval určitý spôsob práce, či dostali pokyn mať zabezpečovacie pásy alebo iné bezpečnostné prvky a ako s nimi nakladať a či boli vôbec žalobcovia 1/ a 2/ poučení o BOZP, resp. aké školenie absolvovali. Musí ísť nie o všeobecný, ale o konkrétny pokyn, ktorý upravuje určitý konkrétny spôsob konania, alebo ktorý určitý spôsob konania zamestnancovi zakazoval. Zároveň platí, že o zavinené porušenie bezpečnostných predpisov nejde, ak pracovník vykonáva určité práce v rozpore s bezpečnostnými predpismi na príkaz svojich nadriadených pracovníkov, teda na príkaz zamestnávateľa. Zavinenie je tu vylúčené tým, že zamestnávateľ na takýto postup práce zamestnancovi dal príkaz a z tohto dôvodu sa nemôže úplne alebo čiastočne zbaviť zodpovednosti. (R 11/1976)

71. Nejde pritom o riadne oboznámenie zamestnanca s predpismi o BOZP alebo s príkazmi, zákazmi a inými pokynmi na zaistenie BOZP, ak by sa zamestnávateľ obmedzil iba na to, že pracovníkovi by dal prečítať príslušné bezpečnostné predpisy. Na tomto závere by nič nemenilo ani to, ak by pracovník svojím podpisom potvrdil, že s týmito predpismi bol oboznámený (R 32/1964).

72. Súd konštatuje, že taxatívne vymedzené dôvody, pre ktoré sa zamestnávateľ môže zbaviť zodpovednosti za pracovný úraz celkom, v zmysle § 196 ods. 1 písm. a) a b) ZP, v tomto prípade neboli naplnené a zamestnávateľom preukázané, nakoľko (i) došlo k porušeniu povinnosti zo strany zamestnávateľa, ktorý pri zavesení výťahovej kabíny nedodrжал bezpečnostné a technologické postupy a zároveň nemal ani oprávnenie na vykonávanie demontáže výťahovej kabíny a (ii) postihnutí zamestnanci v čase úrazu neboli ani pod vplyvom alkoholických nápojov (v konaní to žalovaný netvrdil a nebolo to ani súdom zistené).

73. Úlohou žalovaného bolo preukazovať, že žalobca 1/ a žalobca 2/ konali proti jeho konkrétnym príkazom a pokynom, že svojich zamestnancov odborne pripravil na výkon práce, vysvetlil im jej princípy, oznámil nebezpečenstvo, ktoré im na pracovisku hrozí, vysvetlil im zásady bezpečného správania sa na pracovisku a ozrejmil kedy a aké ochranné a istiace prostriedky majú používať, a to všetko pred začatím výkonu práce. Pokiaľ žalovaný namietal, že žalobcovia nemali na sebe tieto ochranné a istiace prostriedky, mal v spore preukázať, že žalobcovi 1/ a žalobcovi 2/ ako zamestnancom bol v rámci výkonu ich práce uložený príkaz vstupovať na výťah, resp. výťahovú kabínu len s ochrannými a istiacimi prostriedkami, inými slovami mal preukázať, že žalobcovia 1/ a 2/ boli riadne poučení o správnom používaní ochranných a istiacich prostriedkov, tieto mať počas výkonu práce nepretržite na sebe, mal preukázať, že takýto pokyn bol jeho zamestnancom daný, že s týmto pokynom boli žalobcovia 1/ a 2/ oboznámení. Sporným v konaní nebola skutočnosť, že žalobcovia 1/ a 2/ mali prácu vykonávať na kabíne výťahu, žalovaný ani nenamietal, že žalobcovia mali zakázané vstupovať na kabínu výťahu.

74. Predmetnú dohodu o vykonaní práce so žalovaným uzavreli tak žalobca 1/ ako aj žalobca 2/ dňa 1. 3. 2018 a už v deň nástupu do práce, t. j. dňa 1. 3. 2018 utrpeli žalobcovia pracovný úraz. Žalovaný v konaní netvrdil, že žalobcov náležite poučil, práve naopak, do zápisnice o výsluchu obvineného z 2. 12. 2019 uviedol, že žalobcovia neboli preškolení o zásadách BOZP. Žalobca 1/ v zápisnici o výsluchu svedka poškodeného zo 16. 12. 2019 zas na konkrétnu otázku povereného príslušníka PZ, či absolvoval školenie bezpečnosti pri práci vo výškach odpovedal, že neabsolvoval, lebo žalovaný hovoril, že ak pôjdu na školenie, kto bude robiť a on (žalovaný) im nezabezpečil žiadne školenie. Rovnako žalobca 1/ v konaní pred súdom potvrdil, že žiadne školenie neabsolvoval.

75. Obranou žalovaného v konaní bolo tvrdenie, že svedok C. V. žalobcov počas kontroly minimálne dvakrát upozornil, aby používali ochranné a istiace prostriedky. Samotné tvrdenie svedka, že žalobcovia 1/ a 2/ boli z jeho strany upozornení akým spôsobom sa majú kotviť, nemá oporu v žiadnom inom vykonanom dôkaze. Svedok C. V. pred súdom vypovedal, že školenie mal zabezpečené p. F.K. a zamestnanci pracujúci pre svedka a že pri práci na výťahu školenie okrem iného zahŕňa aj školenie ohľadom práce vo výškach. Čo sa týka zaškolenia žalobcov svedok C. V. uviedol, že sa s nimi bavil o tom, že treba postupovať podľa bezpečnostných predpisov a pokynov p. F.. Uviedol tiež, že keď prišiel na pracovisko, každý mal určenú pozíciu, kde má pracovať, akým spôsobom postupovať pri demontáži. P. I. mal určené, že bude pracovať na medziposchodiach a jeho úlohou bolo otvoriť dverný otvor a cez tento sa mu podávali komponenty, ktoré sa demontovali z výťahu. Druhý zo žalobcov bol podľa vyjadrenia svedka na plošine výťahu a jeho úlohou bolo pomáhať žalovanému pri demontáži konzol a vodítok výťahu. Zároveň vypovedal, že p. W. sa zle kotvil a on mu ukázal, aby si kotvu dal na konzolu výťahu. Pokiaľ výpoveďou svedka malo byť preukázané zaškolenie žalobcov 1/ a 2/, súd túto výpoveď vyhodnotil ako nevierohodnú. Uvedený svedok o rovnakých skutočnostiach vypovedal šesť dní po úraze (t.j. 7. 3. 2018) v trestnom konaní, pričom nevedel uviesť žiadne relevantné skutočnosti vo vzťahu k žalobcom 1/ a 2/. Jednoznačne uviedol, že čo sa týka osôb, ktoré s p. F.E. spolupracovali, k týmto sa vyjadriť nevie, pričom dodal, že on chodil na stavbu len sporadicky ohľadom termínov a p. F.K. ho o stave demontáže informoval telefonicky. Na otázku povereného príslušníka PZ, či p. E. R. P. I. boli zamestnancami spoločnosti BIVEX s. r. o. odpovedal, že tieto osoby nepozná a ak ide o osoby, ktoré boli zranené pri páde výťahu, tak tieto si zrejme zabezpečil p. F.. Neskôr (výpoveď svedka z 22. 1. 2020 v trestnom konaní) a aj v tomto konaní už svedok tvrdil konkrétne skutočnosti týkajúce sa upozornenia žalobcov, že sú nedostatočne kotvení, a preto boli upozornení na správne kotvenie. Súd mal preto za to, že uvedený svedok nevypovedal tak ako si to pamätal, ale svoju neskoršiu výpoveď si pripravil a prispôbil, zrejme v dôsledku obchodnej spolupráce so žalovaným. Je otázne, prečo si svedok iba pár dní po úraze nespomína na žalobcov 1/ a 2/, nevedel sa k nim vôbec vyjadriť, na stavbu chodil len sporadicky a p. F. ho o stave demontáže informoval telefonicky a s odstupom času si toho pamätá podstatne viac, vie rozlíšiť ktorý zo žalobcov mal vykonávať tú ktorú činnosť, vie popísať, že konkrétne p. W. upozornil, aby si dal kotvu na konzolu výťahu a dokonca v ten deň bol na predmetnom mieste dvakrát, čo rozhodne nemožno

považovať za sporadické chodenie na stavbu. Svedok sa pri svojej prvej výpovedi nezmenil, že bol na predmetnom mieste a k žalobcom 1/ a 2/ sa vyjadriť nevedel. Navyiac jeho výpoveď podstatne odporuje s výpoveďou samotného žalobcu 1/, podľa ktorého tam svedok C. V. ani nebol a prišiel iba na fajront. Výpoveď svedka nekorešpondovala ani s tvrdeniami žalobcu 1/ a samotného žalovaného, ktorí potvrdili, že školenie BOZP nemali zabezpečené žiadne, nieto ešte školenie - práca vo výškach, na rozdiel od výpovede svedka, ktorý vedel, že školenie prebehlo ústnou formou a s chlapmi sa bavili o tom, že treba postupovať podľa bezpečnostných pokynov a pokynov p. F.K.. Nezrovnalosti vo výpovediach však svedok ani pred súdom riadne nevysvetlil. Námieta žalovaného týkajúca sa procesnej nepoužiteľnosti dôkazu - zápisnice zo 7. 3. 2018 v civilnom sporovom konaní neobstojí, nakoľko súd v zmysle § 191 ods. 1 CSP prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.

76. Odhliadnuc od uvedeného, súd konštatuje, že ani svedok C. V., aj keby upozornil žalobcov na kotvenie, súd nemal preukázané, že im bolo kompetentnou osobou náležite vysvetlené ako sa správne kotviť a toto upozornenie bolo vykonané pred začatím prác. Svedok C. V. nebol dostatočne kvalifikovaný na to, aby školenie vykonal, keďže v zmysle § 7 ods. 4 zákona č. 124/2006 Z. z. zamestnávateľ oboznamuje zamestnancov osobne alebo prostredníctvom vlastných zamestnancov, alebo fyzickej osoby, alebo právnickej osoby oprávnenej na výchovu a vzdelávanie v oblasti ochrany práce podľa § 27 ods. 3, pričom svedok nebol ani jednou z týchto osôb.

77. Každé školenie má byť preukázateľné, preto je potrebné ho zdokumentovať písomne v podobe prezenčnej listiny, záznamovej knihy a aj záznamu o skúške - testového hárku, pretože každé školenie musí byť zakončené overením vedomostí, preskúšaním, čo v posudzovanom spore splnené nebolo, zo strany zamestnávateľa nedošlo k zabezpečeniu žiadneho školenia. Zamestnanec musí porozumieť informáciám po stránke obsahovej aj jazykovej. Z tohto dôvodu sa vedomosti zamestnancov overujú po každom oboznamovaní. Súd nemal preukázané, že žalobcovia 1/ a 2/ boli zrozumiteľne a preukázateľne oboznámení s právnymi predpismi na zaistenie BOZP a ani s predpismi upravujúci prácu vo výškach, neboli im vysvetlené zásady bezpečnej práce.

78. Žalovaný vykonával činnosť, ktorá vyžaduje odborné znalosti a vedomosti o pravidlách zachovávaní bezpečnosti pri práci na demontáži výťahu, práce vo výškach. Žalovaný bez objektívnych dôvodov porušil bod 5.4 prílohy č. 6 vyhlášky, keď pri demontáži výťahu žalobcom 1/ a 2/ neurčil miesto ukotvenia osobného ochranného pracovného prostriedku proti pádu pred jeho použitím, čím je vylúčené, aby bol zbavený zodpovednosti aspoň sčasti. Žalovaný nedodrжал právne predpisy a ostatné predpisy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, zásady bezpečnej práce (§ 6 ods. 1 písm. c) a i) zákona č. 124/2006 Z.z.), a ako osoba, ktorá priamo práce na demontáži výťahu pridelila a riadila, neurčil žalobcom 1/ a 2/ bezpečný pracovný postup pri práci s použitím účinných osobných ochranných pracovných prostriedkov proti pádu, navyše za stavu, kedy ani sám nemal oprávnenie na vykonávanie predmetnej činnosti.

79. K zbaveniu sa zodpovednosti sčasti môže dôjsť aj v prípade, ak zamestnanec síce neporušil bezpečnostné predpisy, ale počínal si v rozpore s obvyklým spôsobom správania sa, resp. konal ľahkomyselne. Za ľahkomyselné konanie sa považuje iba také nedbanlivostné konanie zamestnanca, pri ktorom zamestnanec vedel, že postupuje spôsobom, ktorý mu môže spôsobiť úraz, a to najmä so zreteľom na to, že takýto postup nie je obvyklý u ostatných zamestnancov, pričom sa spoliehal, že k ujme na jeho zdraví nedôjde. Preto napríklad za ľahkomyselné konanie zamestnanca možno považovať iba také konanie, pri ktorom si zamestnanec vzhľadom na konkrétnu časovú a miestnu situáciu počína spôsobom, pri ktorom vedome podstupuje riziko hroziaceho poškodenia zdravia, a toto konanie je v rozpore s obvyklým spôsobom správania sa.

80. Súd poukazuje na to, že žalovaný porušil podstatnú skutočnosť, a to, že nezabezpečil školenie pre žalobcov 1/ a 2/, ktorí tak neboli poučení o tom ako sa správne a bezpečne istiť. Takisto nezabezpečil výťahovú kabínu tak, aby táto zvládla prenášať aj na nej pracujúcich žalobcov 1/ a 2/. Nebolo preukázané, že by žalobcovia 1/ a 2/ si počínali v rozpore s obvyklým spôsobom správania a ani to, že by konali ľahkomyselne, pričom za ľahkomyselné konanie nemožno považovať konanie, pri ktorom ide len o bežnú neopatrnosť a konanie, vyplývajúce z rizika vykonávanej práce. Žalovaný v konaní nepreukázal, že žalobcovia 1/ a 2/ vzhľadom na konkrétnu časovú a miestnu situáciu si počínali spôsobom, pri ktorom vedome podstupovali riziko hroziaceho poškodenia zdravia, a toto konanie, že by bolo v rozpore s

obvyklým spôsobom správania sa, najmä za situácie, že doposiaľ na demontáži výťahu nepracovali a mali vykonávať iba pomocné práce.

81. Konštatujúc, že boli splnené všetky predpoklady zodpovednosti žalovaného ako zamestnávateľa za škodu, ktorá vznikla v dôsledku pracovného úrazu, keďže v čase jeho vzniku mali žalobcovia 1/ a 2/ uzatvorenú so žalovaným dohodu o pracovnej činnosti, teda existoval tu pracovno-právny vzťah a škoda im vznikla nepochybne v priamej príčinnej súvislosti s pracovným úrazom, ktorý utrpeli pri výkone ich pracovných úloh, resp. v priamej súvislosti s nimi, a žalovaný sa zodpovednosti nezbavil celkom ani sčasti, súd určil, že úraz, ktorý utrpel žalobca 1/ a žalobca 2/ dňa 1. 3. 2018 pri plnení pracovných úloh je pracovným úrazom, za ktorý v plnom rozsahu zodpovedá žalovaný ako ich zamestnávateľ.

82. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

83. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

84. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a žalobcovi 1/ a tiež žalobcovi 2/ priznal plnú náhradu trov konania voči žalovanému, nakoľko boli v konaní úspešní v celom rozsahu. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením vydaným súdnym úradníkom po právoplatnosti tohto rozsudku v súlade s ustanovením § 262 ods. 2 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 1 CSP).

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP).

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 362 ods. 1 CSP).

Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde (§ 362 ods. 2 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a uvedenie spisovej značky prebiehajúceho konania /§ 127 ods. 1 a ods. 2 CSP/) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne /odvolacie dôvody/ a čoho sa odvolateľ domáha /odvolací návrh/ (§ 363 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolaie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolaie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie

(§ 366 CSP).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe (§ 125 ods. 1 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 ods. 3 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok).